31988L0301

SMĚRNICE KOMISE
ze dne 16. května 1988
o hospodářské soutěži na trhu s telekomunikačními koncovými zařízeními

(88/301/EHS)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na čl. 90 odst. 3 této smlouvy,

(1) vzhledem k tomu, že ve všech členských státech jsou telekomunikace zcela nebo částečně ve státním monopolu, který stát přenáší udělením zvláštních nebo výlučných práv jednomu nebo více subjektům odpovědným za vytvoření a provozování sítě a nabídku souvisejících služeb; že tato práva často zahrnují nejen nabídku služeb pro užívání sítě, ale též dodání uživatelských koncových zařízení pro připojení k síti; že v posledních desetiletích došlo k výraznému technickému rozvoji sítí, zejména v oblasti koncových zařízení;

(2) vzhledem k tomu, že některé členské státy přezkoumaly v souvislosti s technickým a hospodářským rozvojem svá udělení zvláštních a výlučných práv v telekomunikačním odvětví; že rychlý vznik stále nových typů koncových zařízení a možnost jejich vícenásobného použití vyžaduje, aby byl uživatelům umožněn výběr mezi typy koncových zařízení tak, aby mohli plně využívat technického pokroku v této oblasti;

(3) vzhledem k tomu, že v článku 30 Smlouvy jsou zakázána množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem mezi členskými státy; že udělení zvláštních nebo výlučných práv na dovoz a uvádění zboží na trh může vést a často vede k omezením dovozu z ostatních členských států;

(4) vzhledem k tomu, že čl. 37 odst. 1 Smlouvy stanoví, že členské státy postupně upraví státní monopoly obchodní povahy tak, aby na konci přechodného období byla vyloučena jakákoli diskriminace mezi příslušníky členských států, pokud jde o podmínky nákupu nebo odbytu zboží;

vzhledem k tomu, že ustanovení tohoto článku se vztahují na každý subjekt, jehož prostřednictvím některý členský stát právně nebo fakticky, přímo nebo nepřímo kontroluje, řídí nebo významně ovlivňuje dovoz nebo vývoz mezi členskými státy; že se tato ustanovení vztahují i na státní monopoly jiných subjektů; že v čl. 37 odst. 2 se uvádí, že se členské státy zdrží zavádění jakéhokoli nového opatření, které by bylo v rozporu se zásadami stanovenými v odstavci 1;

(5) vzhledem k tomu, že se zvláštní nebo výlučná práva státních telekomunikačních monopolů vztahující se na koncová zařízení vykonávají tak, že zařízení z jiných členských států jsou znevýhodněna, zejména tím, že brání uživatelům ve volném výběru zařízení, které bez ohledu na jeho původ nejlépe splňuje jejich cenové a jakostní požadavky; že výkon těchto práv není tedy slučitelný s článkem 37 Smlouvy ve všech členských státech, s výjimkou Španělska a Portugalska, kde se státní monopoly postupně upraví do konce přechodného období stanoveného aktem o přistoupení;

(6) vzhledem k tomu, že služby týkající se připojení a údržby jsou klíčovým faktorem při nákupu nebo pronájmu koncového zařízení; že by zachování výlučných práv v této oblasti bylo rovnocenné zachování výlučných práv pro uvádění na trh; že výlučná práva na poskytování těchto služeb musí být rovněž zrušena, aby bylo účinné zrušení výlučných práv na dovoz a uvádění zboží na trh;

(7) vzhledem k tomu, že článek 59 Smlouvy stanoví, že „v průběhu přechodného období budou postupně zrušena omezení volného pohybu služeb uvnitř Společenství pro příslušníky členských států, kteří podnikají v některém jiném státu Společenství než příjemce služeb“; že údržba koncových zařízení je službou ve smyslu článku 60 Smlouvy; že přechodné období skončilo; že tato služba, která je z obchodního hlediska neoddělitelně spojena s uváděním koncových zařízení na trh, musí být poskytována volně, zejména je-li vykonávána odbornými pracovníky;

(8) vzhledem k tomu, že čl. 90 odst. 1 Smlouvy stanoví, že „pokud jde o veřejné podniky a podniky, kterým členské státy přiznávají zvláštní nebo výlučná práva, neponechají tyto státy v platnosti opatření odporující pravidlům této smlouvy, zejména pravidlům stanoveným v článcích 7 a 85 až 94“;

(9) vzhledem k tomu, že trh s koncovými zařízeními podléhá dosud systému, který narušuje hospodářskou soutěž na společném trhu; že tato situace nadále narušuje pravidla hospodářské soutěže podle Smlouvy; že je tím nepříznivě ovlivněn rozvoj obchodu v takovém rozsahu, který je v rozporu se zájmy Společenství; že posílení hospodářské soutěže na trhu s koncovými zařízeními vyžaduje zavedení průhledných technických specifikací a postupů pro schválení typu, které splňují podstatné požadavky uvedené ve směrnici Rady 86/361/EHS [1] a umožňují volný pohyb zboží na trhu s koncovými zařízeními; že tato průhlednost vyžaduje zveřejnění technických specifikací a schvalovacích postupů; že pro zajištění průhledného, objektivního a nediskriminujícího používání uvedených specifikací a postupů musí být vypracování a používání takových pravidel svěřeno subjektům, které jsou nezávislé na konkurentech na tomto trhu; že je nutné, aby specifikace a postupy pro schválení typu byly zveřejněny současně a řádně; že tím může být rovněž zabráněno porušení Smlouvy; že současného a řádného zveřejnění lze dosáhnout pouze pomocí právních nástrojů, které jsou závazné pro všechny členské státy; že nejvhodnějším nástrojem pro tento účel je směrnice;

(10) vzhledem k tomu, že Smlouva ukládá Komisi jednoznačné povinnosti a uděluje jí jasně vymezené pravomoci při dohledu nad vztahy mezi členskými státy a jejich veřejnými podniky, jakož i podniky, kterým stát udělil zvláštní a výlučná práva, a to zejména v oblasti odstranění množstevních omezení a opatření s rovnocenným účinkem, v oblasti diskriminace mezi příslušníky jiných členských států a v oblasti hospodářské soutěže; že jediným nástrojem, kterým Komise může účinně plnit tyto povinnosti a vykonávat tuto pravomoc, je směrnice na základě čl. 90 odst. 3;

(11) vzhledem k tomu, že provozovateli telekomunikací jsou podniky ve smyslu čl. 90 odst. 1, neboť organizovaně vykonávají hospodářskou činnost, zejména výrobu zboží nebo poskytování služeb; že jde o veřejné podniky nebo podniky, jimž byla státem udělena zvláštní nebo výlučná práva pro dovoz telekomunikačních koncových zařízení, jejich uvádění na trh, připojování, uvádění do provozu nebo údržbu; že udělení a zachování zvláštních a výlučných práv na koncová zařízení je opatřením ve smyslu uvedeného článku; že podmínky pro uplatnění výjimek z čl. 90 odst. 2 nejsou naplněny; že i když provozování telekomunikační sítě pro potřeby veřejnosti je službou obecného hospodářského zájmu, kterou byly tyto podniky pověřeny státem, odstranění zvláštních a výlučných práv na dovoz a uvádění na trh by fakticky ani právně nenarušila jejich činnost; že navíc členské státy mohou splnění podstatných požadavků zajistit odpovídajícím postupem pro schválení typu;

(12) vzhledem k tomu, že podle článku 86 Smlouvy je se společným trhem neslučitelné zneužívání dominantního postavení na společném trhu nebo jeho podstatné části;

(13) vzhledem k tomu, že je v členských státech monopol na vnitrostátní telekomunikační síť přenesen na jeden nebo více telekomunikačních subjektů; že vnitrostátní sítě jsou trhy; že telekomunikační subjekty mají jednotlivě nebo společně dominantní postavení na podstatné části trhu ve smyslu článku 86;

vzhledem k tomu, že zvláštní nebo výlučná práva udělená státem takovým subjektům a vztahujícím se na dovoz a uvádění na trh mají za následek, že telekomunikační subjekty:

— vyžadují od uživatelů pronajímání koncových zařízení, přestože by bylo přinejmenším z dlouhodobého hlediska výhodnější koncová zařízení zakoupit, čímž se ve skutečnosti váže uzavření smlouvy o užívání sítě na podmínku využití služeb, které s předmětem smlouvy nesouvisejí,

[1] Úř. věst. L 217, 5.8.1986, s. 21.

— omezují možnosti odbytu a brání technickému pokroku, jelikož jejich nabídka koncových zařízení je nutně omezená, a nemohou tak uspokojit požadavky podstatné části uživatelů nejlepším možným způsobem;

vzhledem k tomu, že je takový postup výslovně zakázán čl. 86 písm. d) a b) Smlouvy; že to může výrazně ovlivnit obchod mezi členskými státy;

vzhledem k tomu, že ve všech případech vedou taková zvláštní nebo výlučná práva na trhu s koncovými zařízeními k situaci, která není slučitelná s cíli čl. 3 písm. f) Smlouvy, podle něhož má být vytvořen systém zajišťující, aby nebyla narušována hospodářská soutěž; že se členské státy v souladu s článkem 5 zdrží jakéhokoli opatření, jež by mohlo ohrozit dosažení cílů Smlouvy, včetně cílů uvedených v čl. 3 písm. f);

vzhledem k tomu, že je nezbytné považovat výlučná práva k dovozu a uvádění koncových zařízení na trh za neslučitelná s článkem 86, spolu s článkem 3, a jejich udělování a zachování členskými státy je podle čl. 90 odst. 1 opatřením odporujícím pravidlům Smlouvy;

(14) vzhledem k tomu, že pro umožnění výběru koncových zařízení uživatelem je nezbytné znát a zprůhlednit parametry koncových bodů sítě, ke kterým mají být koncová zařízení připojena; že členské státy musí tudíž zajistit, aby tyto parametry byly zveřejněny a aby uživatelé měli přístup k těmto koncovým bodům;

(15) vzhledem k tomu, že výrobci koncových zařízení musí vědět, jaké technické specifikace musí jejich výrobky splňovat, aby je mohli prodávat na trhu; že členské státy musí tedy formalizovat a zveřejňovat specifikace a pravidla pro schvalování typu, jejichž návrh musí podle směrnice 83/189/EHS ([1]) oznámit Komisi; že tyto specifikace a pravidla se mohou vztahovat na výrobky dovážené z jiných členských států pouze v rozsahu nezbytném pro dosažení souladu s podstatnými požadavky Společenství stanovenými v čl. 2 bodu 17 směrnice 86/361/EHS; že v každém případě musí členské státy dodržovat články 30 a 36 Smlouvy, podle kterých musí dovážející členské státy povolit na svém území zařízení vyráběná a obchodovaná v souladu s právními předpisy jiného členského státu a mohou je podrobit pouze výše uvedenému schválení typu a případně s ohledem na uvedené podstatné požadavky toto schválení neudělit;

(16) vzhledem k tomu, že zveřejnění těchto specifikací a postupů nelze s ohledem na jejich složitost provést okamžitě; že však účinná hospodářská soutěž není možná bez jejich zveřejnění, protože případní konkurenti podniků se zvláštními nebo výlučnými právy by přesně neznali specifikace ani postupy schvalování pro svá koncová zařízení splňovat, a následně své náklady a dobu; že je proto nezbytné stanovit lhůtu pro zveřejnění těchto specifikací a postupů pro schvalování typu; že období dva a půl roku umožní telekomunikačním subjektům se zvláštními nebo výlučnými právy, aby se přizpůsobily novým poměrům na trhu, a umožní hospodářským subjektům, zejména malým a středním podnikům, aby se přizpůsobily novému konkurenčnímu prostředí;

(17) vzhledem k tomu, že kvůli zřejmému střetu zájmů nelze kontrolou specifikací a pravidel pro schvalování typu pověřit konkurenty na trhu koncových zařízení; že členské státy musí tedy zajistit, aby vypracováním pravidel a specifikací pro schvalování typu byl pověřen orgán nezávislý na provozovateli sítě nebo na jiném konkurentu na trhu koncových zařízení;

(18) vzhledem k tomu, že držitelé zvláštních nebo výlučných práv na koncová zařízení již mohli uzavřít se zákazníky dlouhodobé smlouvy; že takové smlouvy by v přiměřené době znemožnily zavedení pravidel volné hospodářské soutěže; že uživatelé proto musí mít právo změnit takové dlouhodobé smlouvy,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Pro účely této směrnice se:

— „koncovým zařízením“ rozumí zařízení přímo nebo nepřímo připojené ke koncovému bodu veřejné telekomunikační sítě, které může vysílat, zpracovávat nebo přijímat informace. Připojení je nepřímé, jestliže je mezi koncový bod sítě a koncové zařízení připojeno další zařízení. Připojení přímé či nepřímé může být provedeno kabelově, za použití optického paprsku nebo elektromagnetických vln.

Za koncové zařízení ve smyslu této směrnice je rovněž považována družicová stanice, která je určena pouze pro příjem a která není připojena k veřejné síti členského státu,

— „podnikem“ rozumí veřejný nebo soukromý subjekt, kterému členský stát udělil zvláštní nebo výlučná práva na dovoz telekomunikačních koncových zařízení, jejich uvádění na trh, připojení a údržbu.

([1]) Úř. věst. L 109, 28.3.1993, s. 8.

Článek 2

Členské státy, které udělily zvláštní nebo výlučná práva podnikům ve smyslu článku 1, zajistí, aby byla tato práva ukončena.

Nejpozději do tří měsíců od vyhlášení této směrnice uvědomí tyto státy Komisi o přijatých nebo navržených opatřeních s tímto účelem.

Článek 3

Členské státy zajistí, aby hospodářské subjekty měly právo dovážet koncová zařízení, uvádět je na trh, připojovat, uvádět do provozu a provádět jejich údržbu. Členské státy však mohou:

— v případě, že chybí technické specifikace, odmítnout schválení připojení koncového zařízení a jeho uvedení do provozu, pokud zařízení nesplňuje podle zdůvodněného stanoviska orgánu uvedeného v článku 6 podstatné požadavky podle čl. 2 bodu 17 směrnice 86/361/EHS,

— vyžadovat, aby hospodářské subjekty měly technickou kvalifikaci pro připojování koncových zařízení, jejich uvádění do provozu a údržbu na základě objektivních, nediskriminačních a veřejně dostupných kritérií.

Článek 4

Členské státy zajistí, aby uživatelé měli přístup k novým koncovým bodům veřejné sítě nejpozději do 31. prosince 1988 a aby nejpozději do tohoto data byly zveřejněny technické parametry těchto bodů.

Koncové body veřejné sítě, které existují ke dni 31. prosince 1988, musí být zpřístupněny v přiměřené době každému uživateli, který o to požádá.

Článek 5

1. Nejpozději do data uvedeného v článku 2 sdělí členské státy Komisi seznam všech stávajících technických specifikací a postupů pro schválení typu, které se používají pro koncová zařízení, a rovněž údaje o zveřejnění.

Pokud toto dosud v členském státě zveřejněno nebylo, zajistí stát zveřejnění nejpozději do data uvedeného v článku 8.

2. Členské státy zajistí stanovení a zveřejnění všech dalších specifikací a postupů pro schválení typu koncových zařízení. Návrh uvedených technických specifikací a postupů sdělí Komisi postupem podle směrnice 83/189/EHS a podle časového plánu stanoveného v článku 8.

Článek 6

Členské státy zajistí, aby od 1. července 1989 byl odpovědností za vypracování specifikací uvedených v článku 5, sledování jejich používání a udělování schválení typu pověřen orgán nezávislý na veřejných nebo soukromých podnicích, které nabízejí zboží nebo služby v telekomunikačním odvětví.

Článek 7

Členský stát učiní nezbytná opatření, aby podniky ve smyslu článku 1 umožnily svým zákazníkům vypovědět ve lhůtě do jednoho roku smlouvy o pronájmu nebo údržbě koncových zařízení, na která se v době uzavření smlouvy vztahují výlučná nebo zvláštní práva.

V případě koncových zařízení, která podléhají schválení typu, členské státy zajistí, aby toto vypovězení smlouvy bylo příslušnými podniky umožněno nejpozději ke dni uvedenému v článku 8. V případě koncových zařízení, která nepodléhají schválení typu, zajistí členské státy tuto možnost nejpozději do dne uvedeného v článku 2.

Článek 8

Členské státy uvědomí Komisi o návrhu technických specifikací a postupech pro schválení typu uvedených v čl. 5 odst. 2:

— nejpozději do 31. prosince 1988 v případě zařízení kategorie A podle seznamu v příloze I,

— nejpozději do 30. září 1989 v případě zařízení kategorie B podle seznamu v příloze I,

— nejpozději do 30. června 1990 v případě jiná zařízení kategorie C podle seznamu v příloze I.

Členské státy uvedou tyto specifikace a postupy pro schválení typu v platnost po uplynutí platnosti postupu uvedeného ve směrnici 83/189/EHS.

Článek 9

Členské státy předloží na konci každého roku Komisi zprávu, která jí umožní sledovat dodržování článků 2, 3, 4, 6 a 7.

Vzor této zprávy je uveden v příloze II.

Článek 10

Touto směrnicí nejsou dotčeny listiny o přistoupení Španělska a Portugalska, zejména články 48 a 208 aktu o přistoupení.

Článek 11

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 16. května 1988.

Za Komisi

Peter SUTHERLAND

člen Komise

PŘÍLOHA I

Seznam koncových zařízení ve smyslu článku 8

	Kategorie
Vedlejší telefonní stanice; pobočkové automatické telefonní ústředny (PABX)	A
Modemy	A
Koncová zařízení pro dálnopis	B
Koncová zařízení pro přenos dat	B
Mobilní telefonní přístroje	B
Družicové stanice pouze pro příjem, nepřipojené k veřejné síti členského státu	B
Hlavní telefonní stanice	C
Všechna ostatní koncová zařízení	C

PŘÍLOHA II

Schéma pro zprávu uvedenou v článku 9

Provádění článku 2

1. Koncové zařízení, u kterých se mění nebo již byly změněny právní předpisy.

   Pro kategorie koncových zařízení:

   — datum přijetí opatření nebo

   — datum předložení opatření nebo

   — datum nabytí účinnosti opatření.

2. Koncová zařízení, která dosud podléhají zvláštním nebo výlučným právům:

   — typ koncového zařízení a příslušná práva.

Provádění článku 3

— koncová zařízení, jejichž připojení a/nebo uvádění do provozu je omezeno,

— požadované technické kvalifikace, včetně odkazu o jejím zveřejnění.

Provádění článku 4

— odkaz na zveřejnění specifikací,

— počet stávajících koncových bodů sítě,

— počet změněných koncových bodů.

Provádění článku 6

— nezávislý příslušný orgán nebo nezávislé příslušné orgány.

Provádění článku 7

— přijatá opatření,

— počet vypovězených smluv.